

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izbaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrty leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik izide „Danica“ dan prej

Tečaj XLIV.

V Ljubljani, 9. vinotoka 1891.

List 41.

Modroversko kermilo zdrave omike.

(Dalje.)

VI. Poglavje.

O potrebi in obstoju vidne oblastnije
v Cerkvi.

9.

Potreba osredja edinosti je osmi dokaz za cerkveno oblastnijo.

Nikakor ni kerščanske cerkve brez središča, v katerem se vsi njeni udje strinjajo. No, kdo pa more biti ta srednik zedinjenja? Lastni duh? On je bil početnik vseh krivih ver in ločin. Sv. pismo? Njegova različna razlaga rodi neštnevilne prepire. Um? Oziroma na to, kako ga človek rabi, prerad zabrede. Oblastnija tedaj, ki zove vse cerkvene ude k edinosti, je jedino sredstvo, za pomirjenje vseh verskih prepиров. — Vsak stavi razloge zoper razloge, svedoštva zoper svedoštva, včasih krive sklepe zoper krive sklepe (sofisme).*) Kalvin pravi: „Resnica je na moji strani, moji razlogi so terdni, moji dokazi brez ugovora.“ Luter, ki vse drugač misli, terdi isto za-se. Nikdo neče umakniti se sebi jednakemu.**) Ako oblastnija ne razsodi, bodo na veke le prepiri;*) ona sama pa srečno vse končá.**)

10.

Obstoj krivih vér je deveti dokaz za potrebo cerkvene oblastnije.

Ako ni oblasti v Cerkvi, ktero morajo vsi verni slušati, bi ne bilo nikoli krivoverstev, kajti

resnica in laž bi bili v en klopčič, v zmotno pomešani: sej po obnem zmislju krivoverstvo ni kaj družega ko upor zoper vidno cerkveno oblast zastran nauka: zgodovina vseh vekov pa pričá, da so krive vere bile od začetka kerščanstva, tedaj pričá ob enem, da je bila vedno v cerkvi tudi oblastnija.

11.

Nezadostnost preiskave je deseti dokaz za oblastnijo v Cerkvi.

Cesta, ktera ne pripelje k vernosti ne prostih, ne nevednih, ne more nikoga k njej pripeljati. Vernosti prava pot se s tem spričá, da pripelje ves svet k spoznanju resnice, k kateremu so vsi poklicani. Preiskava ali pretresovanje pa ne more prostih in nevednih k resnici peljati. Le oblastniji je mogoče, jih z njo soznaniti.**)

Pravilo, vsak nauk še le verjeti po njegovem pretresu, je navidezno načelo. „Prevdari, potem veruj“ je prilizna beseda za ponosnega duha: ali je pa mogoče jo v djanji tudi spolnovati? Omejena človeška spoznava, ki lahko omaga, težavni trud in k preiskavi potrebne obilne znanosti, kratkoča življenja, strah, ki nas prešinja, da se ne zmotimo v tako važni zadevi — nam kažejo, da je preiskava nemogoča, ali vsaj skoro nepremagljiva težkoča za učene, kakor za neučene. Vedno je treba se pritekati k oblastniji, kot najkrajši, naj lažji in naj varnejši poti do resnice.**) Hoteti vse razlagati, vse preiskati, preden se veruje, je skrivnostna krinka brezvernosti. Ona stermoglavi tak naglo sihdob v ne-

*)... Magno se iudice quisque tuetur. Lucan.

**) Qui velit ingenio cedere, nullus erit. Martial.

*) Si non est ecclesia una eminens potestas, tot futura sunt schismata, quot sacerdotes. S. Hier.

**) Poteram omnes propositionum rivulos uno ecclesiae solce sicare. S. Hier.

*) Solo est auctoritas, quae commovere possit stultos (hoc est ipsius rei ignaros), ut ad sapientiam pertingant. S. Aug.

**) Auctoritati credere magnum compendium est, et nullas labor. S. Aug.

vero. Ne iščimo drugej vzroka kipeči brezvernosti, ko v prevzetnosti duha in v zaničevanji oblastniji. „Ne bistra razumnost, temuč priprosta vera daje gotovo varnost katoliški množini,“ piše sv. Avguštin.*)

Nezadostnost preiskave, da bi se resnica zanesljivo spoznala, pelje tedaj sama po sebi k oblastniji. Kajti, kdor ne more sam po sebi nekterih resnic dognati, verovati pa jih vendar mora, se jih mora neobhodno od drugega naučiti.

(Dalje nasl.)

Arabska deklica in mešani zakon.

Eden dopisnikov za liste Svete dežele dopoveduje v „Posavni“ naslednjo zelo zanimivo dogodbo. Piše namreč: Ko sem bil župnik v Nazaretu (v Galileji), je v ondotni latinski duhovniji živel vdovec, po imenu Aode-Lulu, ki je imel edino hčer z imenom Džamilé (Milka). Bil je Aode nekako izmed vsednjih kristjanov, kateremu je bila časna korist bolj pri sercu, kakor pa vera. Bil je nekaka žalostna izjema dobrega duha, ki vlada v latinski fari nazareški, ter je hotel svojo hčerko razkolnemu gerku dati v zakon. Latinci v Nazaretu imajo namreč razne napake, ktere župniku večkrat napravljajo bridke skerbi in grenke ure; eno pa se mora pri njih hvaliti, in to je, da svojih hčera nikoli ne dajejo v zakon drugovercem. Mešane ženitve in možitve so pri latincih v Nazaretu neznana reč, ker le predobro jim je znano, da svoje hčere dajati v zakon drugovercem, bodi si razkolnim gerkom ali protestantom, bi se reklo toliko, kakor jih siliti k odstopu od katoliške vere. Na Jutrovem je namreč sploh sprejeta šega, da žena se mora držati vere svojega moža, ker je njemu v vsih rečeh podložna, in celo pri kristjanih žena nikakor ni tako prosta, kakor pri nas v Evropi, akoravno jo kerščanstvo prestavi v čisto druge okoliščine oziroma na moža, kakor pa pri mohamedanih.

Kaki dve uri od Nazareta je vás Midzêdel. Tam je stanoval razkolni gerk, kateremu je bila hčerka Džamilé všeč in jo je hotel vzeti v zakon; bila je namreč Džamilé berhka arabkinja, ki je bila v šoli pri redovnih sestrah v Nazaretu in se je tam naučila ženskih ročnih del, reda in strahu božjega. Razkolnik je skušal njenega očeta z denarom si nakloniti in to je imelo moč do Aode-Lulua. Lotil se je, hčerko, ki je sicer bila še le petnajst let stara, nagniti, da bi gerka vzela v zakon. Najprvo jo je pregovarjal s sladkimi besedami, in ko je videl, da to nič ne zdá, je začel žugati. Džamilé pa je ostala stanovitna pri svojem sklepu, da nikoli ne bo vzela v zakon nobenega razkolnika. Oče zdaj plajš oberne po drugem vetru. Pustil jo je pri miru nekaj časa in je ni nadlegal z možitvenimi ponudbami; še celo zagotavljal ji je, da ji ne bo nikoli več govoril o nasvetvani možitvi, ker se brani v to privoliti.

Nekega dne pa ji reče, da naj gre z njim v vás Midzêdel, to pa z vse drugimi pretvezami, kakor pa zarad možitve. Brez suma gre hči z njim, bilo je namreč v navadi od časa do časa v to vás hoditi. Čez nekaj dni zapazi Džamilé, da se nekaj nenavadnega pripravlja, to pa na stroške njenega razkolnega snubača, kateri je to pot mislil, da si je svoje reči svést in je določil, da svatovščina bode bližnjo nedeljo — večer. Svesti si svoje zmage so bili razkolniki celo sklenili povabiti svojega škofa iz Nazareta, da naj pride v Midzêdel, da deklico zopet kersti; kajti nezedinjeni gerki ne priznavajo kersta latincev z oblivanjem, ker terdijo, da le kerst s potaplanjem je veljaven.

Neusmiljeni oče je zapuščenost svoje hčere v to porabil, da bi jo prisilil v zakon z razkolnikom, dokaze in pregovarjanja k temu pa je spremljal s tem, da jo je neusmiljeno pretepal, misleč, da jo bode s tem omečil. Kaj je bilo storiti ubogi deklici? Katoličanov ni bilo nobenih v vasi, da bi jih bila pomoči prosila; bila je čisto in popolnoma v oblasti svojih sovražnikov in Bog je bil edino njeno upanje in pomoč. V tej bridkosti si je izmislila, kako jih bode zvila. Kazala se je, kakor da bi se vdala v svojo osodo in sama jim je začela pomagati pri pripravah za svatovščino. Dozdevno je vsa vesela in zadovoljna in pomaga materi svojega snubača pri domačem delu; z naravno postrežnostjo ji vzame verč iz roke, češ, da prinese vode iz vodnjaka. Berzo pa, ko pride ven pred vás, verže uboga deklica verč iz roke in beži. Da bi je kje ne dotekli, se ogiblje navadne poti in leti čez homce, dôle in skalovje proti Nazaretu. Ko tam dospé, prihití naravnost k meni, mi pové svoje čudne dogodbe in prosi me brambe proti preganjavcem. Peljal sem jo brez pomude k sestram v Nazaretu, ktere so jo sprejele z vso radovoljnostjo. Kmalo pride njen oče in zahteva svojo hčer od mene. Se vé, da je vse tajil, kar se je godilo. Da ga osramotim in na laž postavim, peljal sem ga v samostan redovnih sester in sem poklical njegovo hčer Džamilé. Vpričo prednice prašal sem deklico, kaj da se je godilo in če je voljna iti z očetom. Povedala je potem vse, kako se je godilo in hvalila ljubega Boga, da je v samostanu našla pribežališče pod varstvom gospoda duhovnega pastirja in gospe prednice. Potem, ne da bi žalila dolžno spoštovanje, očetu očita, v kolike muke, bridkosti in nevarnosti jo je pripravil zarad svoje lakomnosti in hlepčnosti po denarji, poslednjič pa je jela tako milo tožiti, da je bil nesrečni oče čisto iz sebe in je spregledal svojo krivico. Omečilo se mu je zopet serce ter je obetal in rotil se, da je nikoli več ne bode mučil zarad možitve, in dal ji je na prosto, ostati tudi v samostanu pri sestrah, ako jo je volja.

Tako je Bog poplačal to stanovitno deklico v veri, in vkljub raznim zalezovanjem, terpinčenjem in hudim mučenjem ji pomagal k zmagi. To verlo arabsko deklico naj si vzamejo v izgled pač mnoge evropejske deklice, ki so tako lahkomisljene pri svojih možitvah in bolj gledajo na prijetno zunanost, priliznjeno obnašanje in časno korist, kakor pa na duhovno vrednost in resnično vernost.

G. Sch.

* In ecclesia catholica turbam non intelligendi vivacitas, sed credendi simplicitas tutissimam facit. S. August.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. (Velika slovesnost o podelitvi pallium-a. Škof Baraga.) Naš verli prijatelj nam je one dni pisal, da naj se od Amerikancev učimo ceniti naše lastne slavne možé. In prav je imel. Poslal nam je ob enem dva lista, ktera njegov izrek solčno-svitlo poterujeta. Eden preslavlja našega rojaka škofa J. Vertina in pojasnuje, kako so ga njegovi pošteni verniki preslavljali o njegovi 25letnici (gl. popis v današnjem listu „Zgd. Dan.“), drugi ima na čelu podobo nadškofa Friderika Ksav. Katzerja, omenja pa tudi družih naših slavnih mož z mogočno navdušenostjo. Popisuje namreč prevzvišeno slavnost, med kakoršno je ameriški kardinal Gibbons novemu nadškofu F. Ks. Katzerju „pallium“ ogernil.

Častitljivo je že brati, kaj je še le gledati, kako se je gibalo čez 450 mašnikov v prvostoljno cerkev Milwaukeejsko 20. avg. t. l., vsi v roketih, za njimi škofje in nadškofje in poslednjič tudi kardinal in nadškof slavljeneč. Obhod je bil opanljivo krasen: beli roketi mašnikov, temačni habiti redovnik v. belolanene obleke dominikanov, vijolčaste oprave monsignorov, škofov in nadškofov, škerlatostno-rudeča obleka eminencije kardinala, mnogi primerno napravljeni korni mladenči, ki so kardinalom in nadškofom nosili skute. Vse to je delalo častitljiv in velikansk vtis. Sploh, vse se je oziralo, se vé, posebno na nadškofa Katzerja v vijolčastem ogrinjalu „Cappa Magna“. Med cerkvenimi dostojanstveniki sta bila tudi naša škof Vertin in opat P. Ločnikar.

O opravi samem naj omenimo, da kardinal je imel kratek nagovor, po slovesni maši pa je eden škofov pridigal v angleškem o papeštvu, drugi v nemškem jeziku o pomenu „pallium-a“. Po evangeliju je nadškof opravil prisego zvestobe in kardinal mu je po nagovoru ogernil „pallium“ — znamenje nadškofovske oblasti.

Že je bila ura dve, ko se je silna procesija pomikala v ravno tem redu iz stoljnice, kakor je bila dospela; nekteri so se peljali v kočijah, drugi s posebnim vlakom v duhovsko semenišče pri sv. Frančišku, kjer je bil slovesni obed.

Pri obedu je starašina cele nadškofije oče Etschmann s preserčnimi besedami pozdravil novega nadškofa, na kar je nadškof v daljšem tehtnem govoru razodeval veselje zaradi tolikega vdeležja pri slovesnosti, pa tudi občutek težke odgovornosti, na katero ga spominja „pallium“. Napitnice, ki so se dalje verstule, bile so prav dobro vbrane in premišljene, polne ameriškega velikodušja in bistroumnosti. Nadškof sam je sprejel „stoloravnateljstvo,“ kakor se po jugoslovensko primizna vodba za zdravice imenuje. Bistroumno je obravnaval eden: „Luč z nebés“ ali papež Leon XIII; drugi „Deželo svobode“ in o verskih sovražnikih. Posebno imeniten pa je bil daljši govor semeniškega vodja Rainerja o katoliški cerkvi v ameriškem severozahodu in prvotnih evangelskih oznanovalcih, škofih in mašnikih, o možéh, ki so bili prvi pritiskani v starodavne ameriške gojzde. O našem Baragu, da opustimo druge, je rekel tehtne in velikopomenjive besede: „Kmaló se je jela puščava razcvetati in v velik Božji vert se spreminjati. Eden prvih njegovih (namreč škofa Matija Loras-a) mašnikov... se je podal proti severnim okrajinam, škof Cretin Št. Pavelski, eden izmed naj plemenitših

prelatov ameriške hierarhije. Vendar vse je nadžarila presvitla luč nekega škofa, čigar podobo bodo katoličani dvajsetega stoletja morebiti že gledali na cerkvenih altarjih, ta je veliki apostelj Indijanov, kateri je svoje življenje in svoje redke zmožnosti posvetil naj ubožnim ubožnih: Friderik Baraga, prvi škof v Marquettu in Sault-Saint-Mariji.“

Tako se je ravnalo in govorilo še dalje do razhoda.

Petindvajsetletnica v Vodichah (Konec.) Namenjeni smo bili še v Repnje in želeli posebno ogledati prelepo ondoto cerkvico presv. Serca Jezusovega. Ker je po noči zlasti še proti jutru močno lilo, se bliskalo in gromelo, začeli smo tudi ubupovati, da bi mogli oditi na Šmarno goro, kamor smo se bili tudi odmenili na božjo pot, ter ondi poklonit pismo vdanosti do nebeške Kraljice Rožnovenske Device. Toda gosp. Šimen, župnik Vodiški pravi: Jaz grem po vsaki ceni danes na Šmarno goro, in precej se nas pridruži še šestero sošolcev.

Gosp. učitelju Vodiškemu z njegovim pevskim korom gre vsa čast, ker vso slavnost je z izborno izurjenim svojim pevskim korom močno povzdigoval tako, da je marsikdo izmed nas si želel imeti doma tako izvrstno petje; tudi ta s svojim pevskim korom hoče še na Šmarni gori v lepi Marijini cerkvi božjo službo z orgljanjem in petjem povzdigniti.

Nekaj gg. jubilarov je že v Vodichah odmaševalo; mene je zadela sreča, da sem maševal v prelepi cerkvi presv. Jezusovega Serca v Repnjah, katero cerkvico viditi sem si že davno želel. Po ogledu te prijazne hišice Božje peljemo se naprej na Skaručino, kjer nas s strelom in priterkavanjem sprejmó. Ogledali smo tudi to precej prostorno Vodiško podružnico, zlasti še umetne slikarije na opresni zid iz življenja velike služabnice Božje, sv. Lucije, in odrinemo zopet med veselim priterkavanjem in pekanjem možnarjev urno proti Šmartnu; tam pustimo vozove in hajli urno v goro — na Šmarno goro! Kmaló se oglásé Šmarnogorski zali zvonovi sprazničnina priterkavanjem in turški topovi po hribu doli gromé, mi pa veselo hitimo kviško. In glej — kakor je zjnatraj hudo lilo in nas plašilo, je v Repnjah že veliko bolje bilo, in zdaj, ko gremo v goro, je dež popolnoma pomehal — opoldne in potem dalje imeli smo naj lepši solčni dan in krasen razgled z visoke Šmarne gore.

Na gori stopimo najpopred v vso prenovljeno pušavo sv. Antona — katerega lepa poloba je tudi nova.

Odtod proti cerkvi grede — vidimo vse okinčano, skoraj vsako okence duhovnikovega stanovanja in drugih poslopij ima svojo zastavico, ki nas s svojim vihranjem veselo pozdravlja. Gosp. kurat, ljubi Frančišek Štrukelj, ki je bil le eno leto spredaj v bogoslovskih šolah in ki se je za vse te priprave tolikanj trudil, nas veselo sprejme. Bile so potem štiri ss. maše med orgljanjem in petjem. Duhovne si pa vidil z verniki vred po cerkvi sv. rožni venec moliti, v čast ljube Matere naše Rožnovenske, kateri je Šmarnogorska cerkev posvečena.

Pri prvi sv. maši, katero je služil Vodiški g. župnik pred velikim altarjem, poklonili smo Mariji, kraljici rožnivenški vdanostno, zahvalno in priporo-

čilno pismo, podpisano od vsih sreberno-mašnikov. Pismo se glasi:

„O Marija, Kraljica presv. rožnega venca!

Z mogočno Svojo roko si nas celih 25 let kot skerbna Mati ljubeznjivo vodila, varovala in branila na raznih potah duhovnega življenja. Ponižno se Ti tu za to nezasluženo milost prav po sinovsko zahvalujemo. — Zaupljivo Te pa tudi prosimo, varuj, brani in vodi nas še zanaprej! Sprejmi blagovoljno pod Svoje materno varstvo nas in vse naše duhovne otroke (farane)! Slovesno Ti obljubimo, da bomo z vso mogočo vnemo oznanjevali jim Tvojo slavo in jih budili k zaupanju do Tebe. Zvesto se bomo vedno ravnali po naukih sv. vere, pokorni sv. Očetu, rim. papežu in svojemu škofu, ter vdani presvetlemu vladarju. Naše geslo bo tudi posedaj — in vselej:

„Vse za vero, dom, cesarja!“ *)

Sledijo podpisi po abecednem redu.

To zahvalno in priporočilno pismo se je položilo o darovanji na Marijin altar, in ostalo je ondi še pri drugi sv. maši. Potem se je izročilo gosp. kuratu Šmarnogorskemu, da ga shrani v Šmarnogorskem cerkvenem spominskem arhivu.

V ta cerkveni zapisnik se je zgoraj zapisalo to-le:

Podpisani pridejo kot sreberno-mašniki Mariji rožnivenški na Šmarno goro zahvalit se za dosedaj prejeto ter priporočiti se za prihodnje varstvo in sicer isti dan, kakor so bili došli kot novomašniki pred 25 leti, ter izročé Mariji rožnovenški tu priloženo pismo zahvale in priporočila.

Fr. Kepec, Val. Pečnik, oče Metodi Poljanšek,
Ant. Lenasi, Mat. Zarnik, S. Žužek,
Mih. Koželj.

Po opravljenih sv. cerkvenih opravilih imeli smo kratko kosilce pri gospodu kuratu Šmarnogorskem. Pogledali smo še enkrat z lepe Šmarne gore na urno pretekajočo bistro Savo, na prelepo okolico po široko na okrog se razprostirejoči planjavi. Razgled prekrasen solnčni dan! Odrinili smo potem urno nazdol in pri razhodu podali si še enkrat prijateljske roke, ter se obernili sleherni proti svojemu domu.

Zahvalno omeniti mi je še, da častite šolske sestre iz Repenj so prav lepo oskerbele vravnavo cvetlice po sobah, ter pridno pomagale domačim. Pri prihodu gg. jubilarov pa so lepo vverstile male deklice, katerih ene so bile belo oblečene, in ena izmed njih je v svoji nedolžnosti pozdravila gospode in v znak spoštovanja izročila vošila s cvetličnim šopkom vred. G. dekan Anton Rogač se zahvali in deklice oserčuje k lepim deviškim čednostim.

Vodiškega gospoda župnika smo pa pred razhodom poprosili, da se Vodiškim faranom prvo nedeljo v imenu nas vsih prav serčno zahvali, za častitljivi in preprijazni sprejem in tako obilno vdeležbo pri naši slavnosti.

Tudi to imam še dostaviti — da kakor je imel dozdej sleherni še živeči sošolec za umerlega součenca opraviti po 3 sv. maše, berž ko je izvedel za njega smert, smo pa sklenili, ker se naše število vedno

bolj skerčuje, da sleherni za odslej umerlega šolsk. tovarša opravi po 5 sv. maš.

Enako smo se domenili, ako bode možno, da pridemo že čez pet let zopet skupaj privatno pri svojem sošolcu gosp. Lorenču Gerjol-u, župniku v Laščah.

Z Dolenjskega. Kaj bo z versko šolo? Ali jo bomo dobili, ali ne? Kdaj jo bomo dobili?...

Te in enake vprašanja se čujejo med ljudstvom, ktero željno hrepeni po verski šoli.

Akoravno živo občutimo potrebo verske šole in akoravno se je potegnil z njo ves narod in škofje, je nismo še nazaj dobili. Vzroke, zakaj, da še nismo dobili verske šole, naštevajo eden te in drugi zopet druge. Bodisi karkoli, to je gotovo, da je še nimamo in ker je nimamo, jo moramo po postavni poti povsod in vedno zahtevati; šolsko vprašanje mora ostati na dnevnem redu.

Primerno je tukaj, da o tej reči nekoliko bolj globoko sežemo. Glavni vzrok, da nismo zadovoljni s sedanjo šolo, pojasnoval je gosp. Žitnik na katol. shodu v Žužemberku, in je ta, ker je medverska (interkonfesionalna), ali kakor se sicer govori, brezverska. S tem ni rečeno, da v šolah učé brezverstvo, ampak sedanje postave dovoljujejo, da otroci raznih vér sedé skupaj v eni šoli. In tako se je prigodilo, da so v neki šoli, kjer je bila sicer velika večina katoliških otrok, vendar prepovedali moliti očenaš zarad malega števila judovskih otrok. V neki drugi šoli so prepovedali moliti češčenamarijo zarad luteranskih otrok, ker luterani ne molijo češčenamarije. Tudi je bila zapovedana v šolah neka taka molitev, nad katero bi se ne spotikali drugoverski otroci, celo ko bi bili judje. To pa nikakor ne gre za katoliške otroke, kar je slehernemu očitno; zato katoličani zahtevajo, da se morajo otroci po šolah ločiti po veri. Zato so avstrijski škofje lansko leto gosposki zbornici na Dunaju izročili oglasilo, v katerem kot aposteljni sv. vere zahtevajo, da naj se otroci izrejajo ne po nauku premenljivih šolskih inenj, ampak po nepremenljivih načelstvih sv. vere... Naši državni poslanci morajo toraj za katoliške otroke zahtevati katoliške šole, v katerih bi ne bili namešuni otroci družih vérstev, in vsi učitelji morajo biti katoliški, ker bodo v edinosti delali z učenikom veronauka za oblaženje otrok. Tudi vsi drugi nauki se morajo tako vravnati, da ne slišijo otroci kaj spotikljivega, veri ali čednosti nasprotnega. — Kteri previden učitelj ali drug pošten katoličan bi ne želel tega svojim lastnim, kakor tudi sploh šolskim otrokom?

Dobro bi bilo, da bi ljudstvu priporočevali, naj moli očenaš in češčenamarijo pri jutranji in večerni molitvi v ta namen. Enako dobro bi bilo tako moliti po pridigi in po kerščanskem nauku. Katoliško politično društvo naj bi pogosto pri svojih shodih razpravljalo to važno vprašanje.

Naši poslanci naj bi ne zamudili nobene prilike, ki se jim nudi, da bi ne spregovorili o verski šoli. Pa še nekaj naj opomnim, ker pišem o verski šoli.

Prevzvišeni in premilostljivi škofje so možato in odločno zahtevali versko šolo. Zato so si nakopali sovrašтво framasonov, framasonov pravim, kajti v resnici so liberalci framasoni, hote ali ne hote, vsaj liberalci trobijo v en in isti rog s framasoni; torej so liberalci pravi hlapci framasonov. Ti framasoni kažejo sovrašтво do premilostljivih škofov, posebno

*) To pismo je prelepo spisal stričnik Vodišk. g. župnika, bogoslovec Fr. Žužek, ki je tudi drugo — prelepo spisano pismo izročil v znak hvaležnosti svojemu stricu g. župn. Vodiškemu.

po časopisih; skušajo njih veljavo in spoštovanje zmanjševati in otemniti. Dobro bi bilo, da bi povsod po pridigi molili tudi za premilost. knezoškofe, in sicer kolkor huje zabavljajo framasoni čez škofe in versko šolo, toliko gorečnejše naj bi verniki molili!

Na ta način bi se tudi pospeševala edinost med višjim pastirjem in duhovščino po eni strani, po drugi strani pa edinost med višjim pastirjem in vernim ljudstvom.

Amerika. (Petindvajsetletnica ameriškanskega škofa Jan. Vertina)

„Columbia“ piše: Z zadnjim avg. je minulo 25 let, odkar je bil slavni škof Marketski in Sault-St.-Marijski od slovenskega rojaka in blaženega pokojnika škofa Baraga za duhovna posvečen. V ponižnosti svoji je mislil ta dan na tihem obhajati; toda duhovni in ljudstvo škofije njegove pa so že željno pričakovali tega dne, da mu bodo zamogli pokazati svojo posebno vdanost in ljubezen. Zaradi tega so se že več dni poprej pripravljali, kako bodo sijajno sprejeli ljubljene škofa. Sprejem je bil v kapelici sv. Petra v škofijski cerkvi 31. avgusta.

Iz vsih krajev, bližnjih in daljnih, je prihitela duhovščina in mnogo ljudstva v stolico škofovo, da mu čestita k tako veselemu dnevu.

Skoro vsi duhovni iz škofije so se zbrali krog ljubljene škofa in v imenu vsih ga je pozdravil duhoven A. iz Hankoka, razodel serčna vošila in goreče želje, katere ta dan vdana duhovščina in vsa škofija pošilja pred sedež Božje milosti.

Navzoči so bili tudi mnogi cerkveni dostojanstveniki, jeden nadškof, 2 škofa in drugi.

Duhovščina njegova mu je izročila za spomin celo mašno opravo; ljudstvo pa mu je poklonilo 4000 dolarjev za cerkvene namene. Enako je dobil krasna darila od cerkvenih društev in redov.

Drugi dan, t. j., 1. sep., je daroval najsvetejšo daritev v stoljni cerkvi, v vsem ornatu. Po pontifikalni maši je pa škof iz Detrojta pridigal, našteval zasluge slavjenca in povdarjal važnost in veselje tega dne za celo škofijo. Po končanem cerkvenem opravilu je bil skupni obed v škofovi dvorani in tu je videl višji pastir, kako zvesto vdano duhovščino in verno čedo da ima. Napitnica se je verstila za napitnico slavnemu jubilarantu škofu do razhoda.

Škof Vertin je bil rojen 17. jul. l. 1844. na dolnjem Kranjskem v mesticu Rudolfovem.

Kot devetnajstletni mladenič je zapustil drago mu domovijo ter šel z očetom tergovcem v daljno Ameriko. Pot ga je privedla v bakrobogato deželo Mičigan, kjer je škofoval Slovenec Baraga. Z radostjo je Baraga sprejel nadarjenega mladenča ter ga takoj poslal v semenišče v Št. Frančiško. Po dokončanih bogoslovnih studijah se je vernil k dobrotniku svojemu, ter je bil od njega mašnik posvečen 31. avg. l. 1866. Ko se je škof Mrak odpovedal škofovski stolici, bil je Vertin izvoljen za njegovega naslednika 14. sep. 1879.

Škof Vertin je verlo učen višji pastir ter gladko pridiguje v nemškem, slovenskem, angleškem in francoskem jeziku. Razun teh jezikov pa tudi govori češko, poljsko in laško.

Vsako leto obišče vse občine svoje škofije, birmuje, nevedne podučuje, dela mir in edinost med razpertimi.

Človek ne vé, kaj bi na njem bolj občudoval, pobožnost in ponižnost, ali gorečnost za Božjo čast in apostoljsko vestnost.

V škofiji svoji si je postavil neugasljiv spomin s tem, da je zidal na svoje stroške krasno stoljno cerkev z visokima zvonikoma. Cerkev krasi znotraj prelép oltar iz marmorja. Zidana je v najnovejšem gotiškem zlogu. Pod cerkvijo se razprostira tudi še druga cerkva, v kateri se enako vedno mašuje, in na desni strani velikega oltarja je napravljena rakev za umerle škofe (tedaj je zidana po šegi prvih kristjanov, kakor so sploh v Rimu in mnogo po Laškem.)

Sveti Vid.

(Našim mladenčem v spoštujbo k stanovitosti.)

Sveti Vid, pozdravljen bodi!
Mučeništva zali cvét,
V vsih skušnjavah, vsi nezgodi
Ni te okanil zlobni svét;
Deček šibki zmagovito
Si za krono se boril;
Mlado kri serčno slavito,
Za Zveličarja prelil.

Na Sicilskem bil si rojen,
Oče ti je ljut pogan;
Al po milosti odgojen
Božji — bil si kristijan;
Odgojitelja ti bila
Sta Krescencija, Modést,
Uk nebeški ti odkrila,
Zveličavno sladko vést,

Oče zvé to, se razljuti,
Sveto vero v Jezusa
V mladem sercu ti izruti,
Bije te, sodniku zdá;
Vse laskanje te ne zvabi,
Ne prestraši žuganje;
Serce Jezusa ne zabi,
On je tvoje upanje.

Rečeš serčno: „Božje Jagnje —
Jezus Bog je, ne malik;
Oj da serca vama nagne
K sebi, oče moj, sodnik! —
Z mano nič ne boš opravil:
Tôpi, muči, môri me;
Jezus moj me bo ozdravil,
Le On sam mogočen je.“

Oče, zvérskega čutila,
Te spohótnici zroči,
Da bi ona Ti vgrabila
Z vero venec čistosti;
A s teboj je varstvo Božje,
Angelj varih zmir navzoč,
Sterto je skušnjav orožje,
Zmagana peklenska moč.

Bičati sodnik veleva
V sponah pahne te v zapor,
Vreči zadnjič te pred leva;
A zastonj je ves napor!

Božja moč tu vmes poseže,
Divja zver, kot jagnjiče,
Se pohlevno k tebi vleže,
Liže ti roké, nogé.

Jeza žgô Dioklecjana,
Ti pa Kristusu si zvest,
Vname pekel še tirana,
Zmisli strašno ti bolest,
V smolo, svinec raztopljeni
Vkaže vreči te tiran,
Jezus pa ves puh ognjeni
V vetrec spremeni hladán.

Te v trapilo rabelj verže,
Odgojitelja s teboj,
Kruho vas mesari, terže,
Vendar slaven je vaš boj;
Razmesarjeni nemilo
Do kosti in do čeves,
Šli ste trije po plačilo,
K Stvarniku zemljé, nebés.

Bodi češčen! v zlati Pragi
Zdaj počiva ti teló;
Duša v domovini dragi,
Nosi krono presvitló;
Sveti Vid! v nebiškem zbori
Prosi za slovanski rod,
V sveti veri — rajski zori,
Da poterdi ga Gospod.

Radoslav.

Razgled po svetu.

Katoliška hierarhija obstajala je v začetku leta 1891, t. j. v začetku 14. leta pontifikata Leona XIII. iz 64 kardinalov, od katerih jih je samó 14 imenoval še papež Pij IX. Osem kardinalskih mest je izpraznjenih, kajti sv. kolegij obstoji iz 72 kardinalov. — Za vlade Leona XIII umerlo je 71 kardinalov. Poleg kardinalov šteje katoliška cerkev tudi še 13 patrijarhov, in sicer 8 latinskega obreda, 5 pa orijental-skega; 783 škofov in nadškofov latinskega, 52 pa orijental-skega obreda; razun tega tudi še 308 pomožnih škofov, 16 naslovnih nadškofov in škofov, in konečno 7 škofov brez kake škofije (nullius dioeceseos). Za vlade papeža Leona XIII vstanovil se je na novo 1 patrijarhat (v Indiji), 12 nadškofij, 65 škofij, 1 apostoljska delegatura, 36 apostoljskih vikarijatov, 16 apostoljskih prefektur; verhu tega povzdignil je papež 10 škofij v nadškofije in 7 apost. prefektur v apost. vikarijate. Vstanovil je tedaj po vsem 148 novih apostoljskih stolic. — V sv. kardinalskem kolegiju je bilo v začetku leta izmed 64 kardinalov 6 kardinal-škofov, 48 kardinal-mašnikov in 10 kardinal-dijakonov. Po narodnosti je 35 Italijanov, 29 pa družih narodnosti. Francija in Algerija imate 7 kardinalov, Avstro-Ogerska 6 (od teh pa sta med tem že umerla kardinal Mihalović, zagrebški nadškof, in kardinal Simon, nadškof ostrogonski in knez-primas ogerski), Španija 4, Angleška, Kanada in Avstralija skupaj 4, Portugalska 2, Nemčija 2, Belgija, Zedinjene države, Poljska in Švica pa vsaka po enega. Poleg 6 kardinal-škofov in 10 kardinal-dijakonov stanuje še 12 kardinal-

mašnikov v Rimu. 12 kardinal-duhovnov ima itali-janske škofije, namreč: Turin, Verona, Benedke, Ferrara Bolonja, Ravena, Florenca, Kapuva, Benevent, Neapol, Palermo in Katanija. Od teh pa je turinski med tem umerl. Med kardinali je bilo v začetku leta 9 redovnikov, namreč 3 benediktinci (napolski nadškof Sanfeliče, palermški Celesia, in katanijški Dusmet), 3 dominikanci (nadškof selviski Gonzaler in florenški Bausa, in pa kardinal-dijakon Zigliara), 1 frančiškan (lisabonski patrijarh Neto), 1 oratorijanec (nadškof Kapecelatro v Kapuvi) in 1 jezuit (kardinal-dijakon Mazzela). — „Wander. v Minn“.

V Mostaru zidajo nov frančiškanski samostan. „Verhbosna“ naznanja, da delo lepo napreduje; vse ozidje je že pod krovom in še kak dan, pa bode zunanje lice zgotovljeno. „Glas Hercegovca“ pravi, da to bo eden izmed naj lepših frančiškanskih samostanov na svetu. Zida se po načertu ondotnega okrožnega mérjevstva in pod nadzorstvom sedanjega provincijala hercegovskega preč. P. Nikolaja Šimunića, ki neutrudno skerbi, da se častno delo doverši v čast tolikih dobrotnikov, ki so mu podali dobrotno roko ter mu darov pošiljali, prej ko moč.

V sarajevski gimnaziji je bilo preteklo šolsko leto 207 učencev, — med njimi 67 katoličanov, 95 nezedinjenih gerkov, 27 mohamedancev. Po jeziku je bilo 160 Hervatov, družih Slovanov 14. Prosto-voljnih tvarin se je učilo: 22 francoščine, 18 itali-janščine, 5 magjarščine.

V Florencu je bilo zbranih 183 juristov, med njimi 30 judov. In ti so na svoje brade obravnavali in razsodili ločitev zakona! Kakor da bi imeli v temu kaj pristavljati, kar je Bog določil. Temu so zastoj nasprotovali marsikteri naj znamenitših učenjakov. Judje so tukaj zmago zoper kerščanski nauk določili, ker zunaj enega so bili vsi judje za ločitev in večina je bila ravno 29 glasov. Zedinili so se judje s framasoni in izgnjezdili so sklep, ki versko čutilo tako hudo žali! Sploh je sicer majhno število judov v Italiji zelo nevarno, zlasti tudi ker na jugu je težje ločiti juda od kristjana, kakor pa na severu. In mnogi judje nalašč zakrivajo svoje judovstvo pred velikim občinstvom in torej celo zamenjujejo svoja judovska imena, da bi se lažje prikrivali. Sedanji zakladni minister Luzzatti n. pr. se imenuje prav za prav Salomon, v očitnosti pa veljá za Ljudovika. Tako se lahko zgodi, da kdo judovskemu advokatu zaupa svojo pravdo, ali da judovskega zdravnika bolnik pokliče, ali tudi, da je kdo voljen v državni zbor, ko večina volivcev še ne vé, da je jud. V laški zbornici je judov desetkrat več, kakor bi jih primeroma s celotnim številom vsega prebivalstva moglo biti, in imajo torej vpljiv, kakor tudi sploh v vsih stabilih očitnega življenja. Sicer pa so katoličani sami dostikrat tako malomarni in butasti za svojo časno korist, kakor so nemarni za svojo vero. Pred nekterimi leti so katoliški plemenitniki in meščani v Rimu vstanovili banko in poklicali so si za vodjo judovskega komi-a (bankirskega pomočnika), ki je v kratkem postal milijonar in se potem lepo umaknil; banko pa zdaj sušica ujeta! Ni čudo, da do svoje vere sedanji malomarni Italijani tudi v časnem oziru judom mavhe polnijo, sami pa kosti glodajo!

V Lurd je 21. kim. s posebnimi vlaki dospelo 25.000 božjepotnikov iz Pariza, Amiena, Rôma in od

drugod, Na 25 altarjih se je neprenehoma maševalo in spovednice so bile obsute od spokornikov obojnega spola. Vse se je gernalo k piscinam (kraju, kjer se bolniki umivajo v čudežni vodi) in so pričakovali kacic čudežnih ozdravljenj, ker samo iz Pariza so pripeljali 1000 bolnikov. Molitve so prihajale zmeraj bolj goreče in silne, pa tudi odgovor z nebes ni dal dolgo čakati. Že v prvih urah, ko so došli božjepotniki, se je večkrat razleglo „Magnifikat,“ kakor znamenje, da se je zgodilo čudežno ozdravljenje. Dvé deklici, ki ste imeli raka v kostéh, ste postali zdravi v nekterih trenutkih; neka hroma je ozdravela isti čas; zopet nek šepast je vterjen na nogi stopal. Pri tolikih čudežih je rasla pobožnost romarjev.

Na dan 22. avg. je vsak bil željen vedeti, če se bodo pri procesiji s sv. Rešnjim Telesom tudi letos čudeži godili, kakor lani. Torej se je zbiralo silo ljudi okoli dupline, koder je imela iti procesija. Ves prostor pred duplino je bil prihranjen za bolnike, ki so bili žalostna podoba človeške réve. Obhod se začne in božjepotniki kličejo: „Gospod, mi v Tebe verujemo; — Gospod, mi Te ljubimo; Gospod, mi Tebe molimo!“ Kar neprevidoma vstane neka bolna s postelje in gre s procesijo; dve ali tri druge jo kmalo nasledujejo. Videč to romarji zaženo vesel jok in hvalijo na glas milostnega Boga v Sv. Rešnjem Telesu... Neka bolna, koja vsled bolezni v herbtancu ni mogla noge rabiti, ne le da je shodila, temveč zginila je tudi na herbtancu bunka, koja se je bila vsled bolezni naredila. Ravno ta dan o procesiji je vstala druga bolna s postelje, na kateri je ležala poključena kakor mertva, ter je prepevajoča šla s procesijo in Boga hvalila. — 23. avgusta je bila ozdravljena 20letna Sara Tarry iz Filadelfije; le-ta je vsled padca bolarvala 13 let in 5 mescev. Zdravnik je pričal, da si je ranila mozeg in je neozdravljiva. V Lurdu se je petkrat kopala, ter ni čutila nič olajšanja, potem pa ko se je šestič kopala, je čutila, da je zdrava, ter je po 13letnem ležanju zopet hodila. (Posneto po „Katol. Listu“ od 1. okt. t. l.)

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec vinotok (oktober).

a) Glavni namen:

Misijon na otoku Madagascar-u.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Konec.)

Madagaskar je bil prvi misijon, ktereja je bil ravno takrat ustanovljeni prvi „Sendtbote“ Serca Jezusovega kot društveni list molitvenega apostoljstva priporočil družbenikom v splošnih priporočilih (ali namenih). Družba od tistega časa tega otoka ni spustila iz spomina. Enekrati, in imenito za mesec sušec 1868, je bilo spreobrnjenje na Madagaskar-u postavljeno kot priporočilo v molitev, in 27. ravno tistega mesca je bolna kraljica Rahoserina prejela zakrament sv. kersta od francoskega konzula gosp. Laborde-a. Umerla je 30. sušca. Misijon na Madagaskaru je napredoval; slovesno je bil posvečen presv. Sercu Jezusovemu, in ko so se l. 1883 s francosko-madagaško vojsko pričeli dnevi preganjanja, je bil

Madagaskar l. prosenca s posebno obljubo izročén v branbo tega presv. Serca. In to ne brez sadú. Stanovitnost madagaških kristjanov skoz tri leta, ko so bili preganjeni vsi misijonarji, je vse hvale vredna in je priča tega sadú. Kljub vsakterim težavam so bile cerkve in šole redno obiskovane, redno so se veršili nedeljski shodi, vkakdanje in tedenske molitve, kersti, kerščanski pokopi, petje pri mašah, večernične pobožnosti in blagoslovi itd. Večkrat v teh hudih časih so bili preganjeni priporočevani v molitvah apostolatnih.

Zdaj so ti hudi, pa moč dajoči dnevi kulturne borbe že davno minuli za ta otok in bolj kot kdaj se kaže naj bogatejši sad za apostoljskega dela. Kaj pa, da tudi tako je še dosti priteznosti in zadržkov, pred drugim veliko pomanjkanje misijonarjev in vsakterih potrebnih pomočkov. Nasproti pa imajo sovražniki tacih pomočkov obilno in prav nevarno je, da velika množica zgubljenih ovčic, ki bi sicer ne bilo pretežko jih zopet pridobiti, z vsakterimi vabili pridejo v roke podkupljencev in najemnikov zmote, namesto da bi se vernili v Serce Jezusa Kristusa. To je vzrok, zakaj naj naše molitve, ta lepi in bogatoujni misijon posebni ljubezni in skerblijivosti presvetega Serca priporočujejo.

„Naš misijon,“ piše eden misijonarjev, je postal velik in obširen v obsenčji varstva Božjega, kar mu molitev pridobiva. Zares, ako vidimo, kako naši kristjani po naj večji večini ne le stanovitni ostanejo, temveč njih število tudi dan na dan raste, moramo v tem vednem čudežu milosti stermé spoznati delo božjega usmiljenja, kar pa provzrokujejo molitve, ktere toliko vernih duš po Marijinem sercu k Sercu Jezusovemu pošiljajo v nebesa.

b) Posebni nameni:

16. S. Gal. Južna Nemčija in Švica. Ohranjenje versko-nravnih služabnikov. Vstanovitev kat. šole in zidava kat. društvene hiše.

17. S. Hedviga. Poljsko. Dosega dobrih duhovnih pomagaveev. Stanovitnost za spreobrnjenje. Pogrešani.

18. Zegnanska nedelja. S. Lukež Ev. Ziva vera v Boga Jezusa Kristusa in njegovo pravo Cerkev. „Duhovni in obhajanci.“ Iztrebljenje predsodkov in krivic.

19. S. Peter Alkantarski. Skerbno prizadevanje za stanovsko popolnost. Notranje obnovenje za mnoge samostanske okraje. Stanovne zadeve.

20. S. Janez Kaucij. Važne znanstvene podjetja. Stroga pravila zoper skopost. Hudo stiskane družine.

21. S. Uršula. Uršulinski red. Šole in vzgojevalnice ženskih redov. Stanovitnost v dobrem redovnem duhu. Neozdravljivi.

22. S. Kordula. Izročitev samega sebe za dobro reč. Meklenburško. Propadle deviške zaveze. Zidarske zadeve.

23. S. Janez Kapistran. Avstrijska cesarska hiša. Ohranitev prave domovinske ljubezni. Redno obiskovanje službe božje in sprejem ss. zakramentov. Mnogo učiteljev in učitelje.

24. S. Rafael. Izeljenci in družba sv. Rafaela. Družba Leonova. Zdravniki.

(Dalje nast.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata,

naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne grehe in velike nesreče. — Mati priporoča v molitev svojo že štiri leta bolno hčer. — Zena priporoča terdovratnega moža in preklinjavca za spreobrnjenje. — Dve osebi za razsvitljenje.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Pretekli petek, 2. t. m., je bil v Ljubljani škof apostoljski vikar v Sudanu, milgsp. Frančišek Sogaro. Potoval je od tod na Dunaj in se potem podá v Rim, ter poslednjič nazaj v Egipt v svoj misijon. Izročili smo mu zbirko „Zgod. Danice“ za srednje-afrikanski misijon — 300 gld.

Pretekli ponedeljek, 4. t. m., je dospel v Ljubljano milgsp. Janez Vertin, naš rojak, škof v Marquettu, v severni Ameriki. Od tod je po kratki pomudi odrinil v Rim k sv. Očetu, kakor mora vsak škof priti o določenem času pokorščino skazat namestniku Kristusovemu. Seboj ima enega svojih mašnikov in 1 gojenca, ki bode v Rimu dalje študiral. V kacic 2 tednih se milgsp. Vertin verne nazaj iz Rima v Ljubljano in upamo, da se o tisti priliki pomudi saj nekoliko v Ljubljani. Namestnik preč. škofa Vertina v Marquettu za ta čas je milgsp. Ignacij Mrak, sedaj star že 82 lét.

Ljubljana. Pri poskušnjah za samostalne duhovske službe ta teden so bili čč. gg.: Erzar Matija, kapl. v Ribnici; Koritnik Jak., kapl. v Starem tergu pri Ložu; Krek Fr., kapl. v Cerkljah. —

Za Ribnico prezentiran je preč. gosp. Martin Povše, župnik v Šentjurji pr. Kr.

Umerla je 8. t. m. zjutraj blaga devica Joana Anžloverjeva, iz sorodovine Jeričevih, kateri jo priporočajo v molitev in blagi spomin. Bog daj dobri duši večni mir!

Maribor. (Duhovske spremembe.) Umerl je 25. sept. č. g. J. Mastnjak, župnik v Slivnici pri Celji. V pokoj šel č. g. Mih. Žnidar, župnik v Zrečah. Č. g. J. Purgaj, kapl. v Rogatecu, gre za provizorja v Slivnico: na njegovo mesto pride č. g. J. Rotner iz Šmarija; č. g. Fr. Časelj, kapl. v Slivnici, je premeščen v Šmarije.

Dijaška miza je bogato obložena z — dijaki! Od 115 mladenčev smo za drugo — ne celo polovico septembra plačali 75 gld. 62 kr. v ljudsko kuhinjo in še z drugotnimi podpiranimi vred čez 100 gld. K temu še vedno novo pritiskanje in silne prošnje. Le malo je staršev, ki bi v sedanjih okoliščinah bili zmogni svoje sinove v šolah čisto zderžati; veliko je, ako zbijejo skupaj za stanovanje in drage knjige, in še to z veliko težo. Bojimo se hude letine in glada v dijaški kuhinji! Ko bi vsaki dobival polovico več kot ima na dan, bilo bi še malo... Kaj pravite k temu prijatelji, mladine? Tukaj je lepa prilika dobro storiti, in pa s koristjo, ker naši mladenči lepo napredujejo, česar se povsod lahko prepričate, ko pridejo domú s spričali, koliko jih med drugimi gre v

bogoslovje itd. Vsakemu bo Bog bogato plačeval, kar bo storil dobrega našim mladenčem.

Na Lužarjih, v podružnici Laške fare, so 27. sept. č. P. Angelik nov križev pot blagoslovili. O spodbudljivi slovesnosti prihodnjič. Rečemo naj samo še, da posebne hvale vredni so vsake podružnice sosesčani, kateri tudi v domači vasi napravijo križev pot, ki je s tolikimi odpustki obdarovan in velikrat prilika ga moliti.

Kerščansko ljubezen in hvaležnost do poslov svojih pokazal je nedavno umerli posestnik in vinski tergovec Dominik Schupp v Königsbrunn-u na Niževstrijskem. Zapustil je namreč svojemu staremu, zvestemu prvemu hlapcu, ki je nad dvajset let pri njem služil, dve nezadolženi kmetiški posestvi in dve dobro napolnjeni kleti, vse skupaj vredno nad 200,000 gld. Ako bi bilo dosti tacihi kerščanskomišlecihi gospodarjev in delodajalcev, ne bilo bi sploh delavskega vprašanja; ali če bi že bilo, rešilo bi se ložej.

Božja pot katoliške družbe na Tersat preteklo soboto in nedeljo se je prav častitljivo in po sreči veršila. Vdeležili so se iz Ljubljane milgsp. prošt Dr. Anton Jarc kot predsednik katol. družbe, preč. P. Jožef, gvardijan, in č. g. stoljni vikar Andr. Kalan. P. gvardijan so peljali seboj prelepe nove paramente od dobrotnikov, vredne 600 gld., v katerih so milgsp. prošt imeli pontifikalno mašo. Tudi še več druge cerkvene robe so oddali. P. gvardijan in g. Kalan sta tudi pridigala. Tudi iz Štajerskega sta bila prišla 2 čč. gg. duhovna. Kacic 400 še družih slovenskih romarjev se je bilo vdeležilo in vsi so imeli priliko svojo pobožnost opraviti na tej božji poti. Darovanje je dalo kacic 200 gld, ter se bode cerkev polagoma odškodovala za veliko škodo, katero je storil že omenjeni požar.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Preč. gosp. župn. Mat. Preželj 5 gld. — Č. g. župn. Fr. Jarc 2 gld. — Č. g. župnik Jan. Karlin 5 gld. — G. P. iz Ribnice 5 gld. — Č. g. Fr. Šlibar 5 gld.

Za misijone v Kini: G. R. Schrey 5 gld. za tiste, ki zdaj pregaujanje terpe.

Za misijone ob Nilu: G. R. Schrey 5 gld.

Za vstanovitev stalne in večji rezidencije čč. oo. jezuitov v Ljubljani mesto sedanjega „provizorja“ neimenovana gospodičina 50 gld.

Za misijone: Č. g. župnik Fr. Jarc 3 gld.

Za dodelanje nove cerkve pri sv. Duhu na Kerškem: Dobrotnik iz Kranja 10 gld. — Neimenovana 3 gld.

Za afrikanski misijon: Č. g. župnik J. Karlin 3 gld. — Neimenovan organist 2 gld.

Za Marijanišče: Preč. g. župnik Mat. Preželj 3 gld.

Za kitajske otročiče: Preč. gosp. župnik Mat. Preželj 5 gld.

Za odkupovanje zamurskih otrok: Neimen. organist 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Neimenovana 2 gld.

Za poplavljenec Dolivce na Dolgem, v Kranjski gori, Ratečah, Fužinah. Fara Goriče po č. g. župniku Gr. Jakelju 4 gld.